

GYÖRE BALÁZS

„Ennél a mondatnál könnyű elakadni”

Salamon István halálára/emlékére

Ottlik Gézáról, a „hindu eleganciájú úriemberről”?

Az ember végül odajut, hogy a számára legfontosabbakról csak néhány mondatra képes, ahogy Ottlik is csak néhány mondatot tudott írni Babitsról és Örley Istvánról élete vége felé. Ez, vagy ez sem igaz, vagyis nem pontos így – ellenkez(het)ne rögtön a bennem élő Ottlik.

Ottlik Géza nekem mindenem volt-van-lesz. Benne volt-van-lesz majdnem minden írásomban, gondolatomban és álmomban.

Amíg élt, tartotta bennem a lelket. Amikor meghalt, egyedül maradtam. Magamra maradtam. Átvetem valamennyire az életformáját (amit persze nem lehetett átvenni): nem mozdultam! Ebből a dermedt állapotból évekkel később Tandori Dezső ragadott ki. Ő állt Ottlik helyére, aki nagyapai távolságra volt tőlem, életkorát tekintve. Mostanra már én is nagyapa lettem. Hozzá öregedtem. Kezdem kapisgálni *Buda* című könyvét, ami Tandori szerint „rettentő megvalósulatlansága ellenére egyik legérettebb műfajérzékelési, problematikai regényünk”. Mit kezdek érteni? Hát például azt a mondatot: „Úgy lehet kár, de azt hiszem, nem tudok többet írni.”